

НАКАЗАТЕЛНО ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№ РД-10-15/ 07.07.2022 г.

Днес, 07.07.2022 г., подписаната **Соня ... Момчилова, председател на Съвета за електронни медии**, разгледах и проверих преписка по **Акт за установяване на административно нарушение № НД-01-12/ 15.06.2022 г.**, съставен от ..., на длъжност старши инспектор в Съвета за електронни медии, при свидетели на установяване на нарушението ... и ..., срещу **БТВ МЕДИА ГРУП ЕАД**, ЕИК: **130081393**, седалище и адрес на управление: гр. София 1463, СО - район Триадица, Административна сграда на НДК, пл. България № 1, представлявано от Господин Борисов Йовчев, Тонислав Радославов Попов и Мартин Швехлак за следното:

На 04.05.2022 г., в административната сграда на Съвета за електронни медии – гр. София, бул. „Шипченски проход” № 69, при извършване на мониторинг от Интегрираната система за мониторинг на СЕМ на телевизионна програма „БТВ”, създавана и предоставяна за разпространение от търговския доставчик на медийни услуги „БТВ Медиа Груп” ЕАД, е констатирано следното:

На 28.04.2022 г., от 20:57:00 часа до 22:35:16 часа, по телевизионна програма „БТВ” е излъчен епизод на предаването „ЕРГЕНЪТ”. В рамките на това предаване от 28.04.2022 г. е констатирано, че двама от участниците - „ергенът” Виктор Стоянов и фотомодельт Дениз Хайрула, посещават изискан турски ресторант в етно стил, където те дегустират, оценяват специфичния аромат и обсъждат качествата и вкусовите особености на поднесената им турска анасонова ракия с търговската марка „Йени ракь” /“Yeni rakı“/, провеждайки в часовия интервал от 21:22:28 до 21:23:28 часа следния разговор:

Виктор Стоянов: *Колко ледчета желаете? /Камерата показва как в същото това време той сипва няколко кубчета лед в чашите с анасоновата напитка/.*

Дениз Хайрула: *Ами доста, слагай.*

Виктор Стоянов: *Доста? Това е узо, нали така?*

Дениз Хайрула: *Да.*

Виктор Стоянов: *Добре, някакво по-традиционно, или?*

Дениз Хайрула: *Да, води се турска ракия, но си е абсолютно като узо.*

Виктор Стоянов: *И ние сме си седнали по турски...*

Дениз Хайрула: *Да...Много приятно.*

Виктор Стоянов: *На земята, нали, много яко...*

Дениз Хайрула: *Ти обичаш ли по принцип да пиеш такива анасонови напитки? /Камерата показва как тя поднася пълната чаша до носа си, за да усети по-силно аромата на питието – б.а./.*

Виктор Стоянов: *Ми, за първи път ния „иракли“...Нали „иракли“ се нарича? /Камерата показва как и Виктор вдига с ръка пълната си чаша близо до носа си, за да усети характерния аромат на спиртната напитка, която до този момент е била непозната за него/.*

Дениз Хайрула: *Не, „йени ракъ“.*

Виктор Стоянов: *„Йени ракъ“?*

Дениз Хайрула: *„Йени ракъ“!*

Виктор Стоянов: *„Йени ракъ“? Какво каза, че значи?*

Дениз Хайрула: *Нова ракия!*

Виктор Стоянов: *Добре, на здраве! /Чукват се с пълните си чаши и двамата отпиват от спиртната напитка, която междуременно вече е придобила характерния си млечнобял цвят заради кубчетата лед в нея/.*

Дениз Хайрула: *Харесва ли ти?*

Виктор Стоянов: *О, много е яко!.... Какво тух? „Иракъ“ или „иракли“, нямам никаква представа вече... Нецо като мастика!*

В описаното аудио-визуално съдържание, разпространено по телевизионна програма “БТВ” от 21:22:28 ч., се акцентира специално и многократно върху марката, както и на качествата на спиртната напитка – анасоновата турска ракия с търговската марка „Йени ракъ“ /“Yeni rakı“/. Зрителите получават и конкретни препоръки и напътствия относно правилната консумация на въпросната високоалкохолна спиртна напитка – а именно, че тя обичайно се пие с много лед в чашата. Съобщава се също, че вкусът на обсъжданата в предаването спиртна напитка е „нещо като мастика“. Въпросният горещитиран разговор на двамата участници в предаването „ЕРГЕНЪТ“ и излъчените кадри в близък план с дегустацията от тях на поднесената им в ресторанта спиртна напитка „Йени ракъ“ /“Yeni rakı“/, не са обозначени със знак за наличие на рекламно съдържание, но на практика целят представяне, популяризиране на наименованието и конкретна търговска марка на високоалкохолна спиртна напитка. Акцентиранието именно върху наименованието на търговската марка се явява и основна част от рекламата за даден производител. Гореописаната сцена с многократните повторения в ефир на търговската марка „Йени ракъ“ /“Yeni rakı“/ и неколкократното показване в съвсем близък план на заледените чаши с тази напитка, от която отпиват участниците в предаването „ЕРГЕНЪТ“, играе ролята на послание, което силно въздейства на зрителите с цел привличане, заостряне на вниманието им и на интереса им именно към тази предлагана на пазара марка анасонова ракия, както и определено цели насърчаване на консумацията ѝ. Във въпросната сцена с дегустацията на напитката се дава и висока оценка на спиртната напитка „Йени ракъ“ /“Yeni rakı“/, като тя е формулирана от „ергена“ Виктор Стоянов: „О, много е яко!...“

Излъченото аудио-визуално съдържание носи белезите на търговско съобщение по смисъла на чл. 74, ал. 1 от Закона за радиото и телевизията, според който реклама е форма на търговско съобщение, придружаващо или включено в аудио-визуално или радиопредаване срещу заплащане или подобно възнаграждение или с цел осигуряване на самопромоция на публично или частно предприятие или физическо лице във връзка с търговия, стопанска дейност, занаят или професия, имащо за цел да се популяризира доставянето на стоки и услуги, включително недвижима собственост, или на права и задължения, или да съдейства за популяризирането на кауза или идея, или да предизвика друг ефект, желан от рекламирацията срещу заплащане.

Разпространеното аудио-визуално съдържание на 28.04.2022 г. в предаването „ЕРГЕНЪТ“ от 21:22:28 до 21:23:28 часа в телевизионна програма „БТВ“ представлява пряка реклама на спиртна напитка, за която в чл. 55, ал. 1 от Закона за здравето се съдържа императивна забрана.

„Пряката реклама“, съгласно текста на § 1, т. 19 от ДР на Закона за здравето, е “всяка форма на търговско послание, съобщение или препоръка, която цели популяризирането на алкохолните напитки и/или консумацията им, чрез използване на самите напитки или на действия, свързани с тяхното консумиране, производство и разпространение.”

В определението за „пряка реклама“ в Закона за здравето законодателят е включил всяка форма на търговско послание, съобщение или препоръка. Целта на пряката реклама е популяризирането както на самите алкохолни напитки, така и на тяхната консумация. Тази цел се осъществява посредством и на конкретни действия, свързани с тяхното консумиране, описание на начина им на производство и разпространение.

Съгласно § 1, т. 17 и т. 18 от Допълнителните разпоредби на Закона за здравето, „алкохолни напитки“ са спиртните напитки, виното и бирата, а „спиртни напитки“ са течности, предназначени за консумация, които съдържат най-малко 15 обемни процента алкохол.

Съгласно чл. 121, ал. 3 от Закона за виното и спиртните напитки, анасоновите спиртни напитки са една от категориите спиртни напитки.

Рекламираната по телевизионна програма „БТВ“ спиртна напитка „Йени ракъ“ /“Yeni rakı“/ представлява спиртна напитка по смисъла на § 1, т. 18 от Допълнителни разпоредби на Закона за здравето, тъй като съдържа над 15 обемни процента етилов алкохол.

В интернет сайта на производителя <https://yenirakiglobal.com/bg/products/Pages/yeni-raki.aspx> се установява, че анасоновата спиртна напитка „Йени ракъ“ /„Yeni rakı“/ е с алкохолно съдържание 45 %. Тя е представена като „балансирана хармония от прясно и стафидирало грозде“ и като „анасонова напитка номер 1 в света“. На сайта на производителя се уточнява, че „Yeni rakı“ се прави „чрез внимателно подбрано прясно и изсушено грозде от Турция“ и се произвежда от 1937 година. На същия сайт се съобщава също, че „Yeni rakı“ постига съвършенство, като добавя висококачествен анасон към мъстта, която се получава от добре балансиран микс от стафидирало и прясно грозде“.

С разпространението на 28.04.2022 г. в часовия пояс от 21:22:28 до 21:23:28 часа на пряка реклама на спиртната напитка „Йени ракъ“ /“Yeni rakı“/ с алкохолно съдържание 45 % по телевизионна програма „БТВ“, доставчикът „БТВ Медиа Груп“ ЕАД е нарушил забраната да се излъчва пряка реклама на спиртни напитки,

с което е нарушен чл. 55, ал. 1 от Закона за здравето.

Към административнонаказателната преписка са приложени следните документи и материали: 1. 1 (един) бр. DVD-R със запис на част от програма „БТВ“ на доставчика на медийни услуги „БТВ Медиа Груп“ ЕАД, излъчена на 28.04.2022 г. от 20:45:00 часа до 22:45:00 часа; 2. Покана за съставяне на АУАН с изх. № НД-02 19-00-75/ 31.05.2022 г. + обратна разписка за доставянето ѝ; 3. Известие за доставяне на АУАН № НД-01-12/ 15.06.2022 г. на Български пощи ЕАД.

Постъпило е писмено възражение срещу акта с вх. № НД-02 19-00-75/ 28.06.2022 г., в което се отрича извършването на нарушение. Сочи се, че посещаването на турски ресторант в етно стил се дължи на факта, че една от участничките в „Ергенът“ – Дениз Хайрула, е от турски етнически произход, като по този начин се цели запознаването на Виктор Стоянов със „света“ на участничката. Всички сравнения на напитката и определянето ѝ като анасонова не представляват пряка реклама, доколкото не се споменават търговски марки, а традиционни за

балканските държави напитки. Няколкократно споменаване на марката е свързано с произнасянето на чужди за „ергена“ думи, но не и за участничката. В противоречие с твърдението, че се рекламира търговската марка „Yeni rakı“ е фактът, че думите са преведени, т.е. повтарянето и изговарянето им цели да бъдат запомнени единствено като думи „Нова ракия“, а не като марка на спиртна напитка. Именно запознаването на „ергена“ с тази част от света на Дениз Хайрула е основен акцент в сюжетната линия, като това се реализира с множество средства и похвати, като един от тях е ползването на майчиния ѝ език.

Излагат се доводи, че кадрите следва да се възприемат по-скоро като дегустация, запознаване с традиционна турска напитка, което не е еквивалент на консумацията ѝ, под никаква форма не се обсъжда с какво алкохолно съдържание е или какви са съставките ѝ. Поддържа се и, че не е налице консумация, като участничката единствено заявява, че предпочита анасоновата ракия с „доста лед“.

Представителят на доставчика твърди още, че категорично не са налице белезите на рекламата по чл. 74, ал. 1 от ЗРТ. Търговската марка на турска ракия се появява в предаването единствено поради спецификата ѝ на популярна национална напитка, а не в резултат на търсен/ желан ефект или търговско споразумение за излъчване на търговско съобщение. Кадрите имат за цел единствено да покажат една различна култура, към която принадлежи участничката, като се подчертава, че доставчикът „БТВ Медиа Груп“ ЕАД не е получил възнаграждение за споменаването на търговската марка. Сочи се, че липсва реклама, доколкото в предаването няма никакви визуални акценти – показване на бутилки, етикети. Не се обсъжда и ефектът от консумирането на напитката.

Алтернативно се моли деянието да се приеме за маловажен случай и да се приложи разпоредбата на чл. 28 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

След като на основание чл. 52, ал. 4 от ЗАНН проверих АУАН № НД-01-12/ 15.06.2022 г. с оглед неговата законосъобразност и обосноваост, и прецених събраните доказателства и направените възражения намирам, че административнонаказателното производство е протекло при спазване на процесуалните правила. Актът е съставен от компетентно лице в предвидения от закона давностен срок и съдържа изискуемите от чл. 42 от ЗАНН реквизити. Неизпълнението на задължението е описано достатъчно ясно, така че да не възниква съмнение относно неговото съдържание. Актът е съставен в отсъствие на представител на доставчика и е връчен по реда на чл. 128, ал. 2 от ЗРТ чрез изпращане по пощата с препоръчано писмо с обратна разписка на адреса управление. Същият е упражнил адекватно правото си на защита, подавайки писмено възражение срещу акта.

По отношение на материалната законосъобразност на акта намирам, че безспорно е налице констатираното нарушение на чл. 55, ал. 1 от Закона за здравето (ЗЗдр). Описаното в констативната част на акта съдържание представлява „пряка реклама“ по смисъла на § 1, т. 19 от ДР на Закона за здравето. Текстът определя като „пряка реклама“ *„всяка форма на търговско послание, съобщение или препоръка, която цели популяризирането на алкохолните напитки и/или консумацията им, чрез използване на самите напитки или на действия, свързани с тяхното консумиране, производство и разпространение“*. В излъченото предаване е налице търговско послание/ препоръка, което цели популяризирането на спиртната напитка анасонова ракия „Йени ракъ“, като използва наименованието и марката на алкохолната напитка, както и действия, свързани с нейното консумиране.

Намирам за неоснователни доводите, посочени във възражението на доставчика, че не са налице белезите на рекламата по чл. 74, ал. 1 от ЗРТ. В описания откъс от предаването се показва консумацията на конкретната спиртна напитка и се обсъждат качествата ѝ, начина и на консумиране, неколкратно се повтаря марката ѝ. Справка в Патентното ведомство на Република България към датата 31.05.2022 г. показва, че марката „Йени ракъ“ е регистрирана като защитена марка на 20.05.2010 г. именно като алкохолна напитка. Действията на двамата участници и отделянето на специално внимание именно на тази напитка по време на срещата

им, привличат вниманието на зрителите, още повече, че Виктор Стоянов, след дегустацията ѝ, изразява силно положителна реакция към вкуса ѝ. Показването на консумацията на конкретната напитка в предаване, което безспорно има значителна аудитория и се радва на голяма популярност сред зрителите на програмата, реално води до препоръка към зрителите, целяща популяризиране на алкохолната напитка.

По отношение на размера на санкцията за нарушение на чл. 55, ал. 1 от Закона за здравето, съгласно чл. 218, ал. 7 от същи закон, тя е във фиксиран размер – 5000 лева. Намирам, че случаят не може да бъде приет за маловажен по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗАНН, тъй като нарушението не се характеризира с по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на нарушение от същия вид.

Предвид горното и на основание чл. 218, ал. 7 от Закона за здравето във връзка с чл. 127, ал. 2 и чл. 129, ал. 1 от Закона за радиото и телевизията

ПО С Т А Н О В Я В А М:

НАЛАГАМ на **БТВ МЕДИА ГРУП ЕАД**, ЕИК: **130081393**, седалище и адрес на управление: гр. София 1463, СО - район Триадица, Административна сграда на НДК, пл. България № 1, представлявано от Господин Борисов Йовчев, Тонислав Радославов Попов и Мартин Швехлак, **имуществена санкция в размер на 5000 (пет хиляди) лева за нарушение на чл. 55, ал. 1 от Закона за здравето.**

Настоящото постановление подлежи на обжалване чрез Съвета за електронни медии пред Софийски районен съд в 14-дневен срок от деня на връчването му на нарушителя.

В случай че нарушителят не желае да обжалва наказателното постановление в частта относно наложената имуществена санкция, може да заплати в 14-дневен срок от връчване на наказателното постановление 80 на сто от нейния размер (4000 лв.). В този случай наказателното постановление влиза в сила в частта относно наложената имуществена санкция от датата на плащането. В случай, че нарушителят е обжалвал наказателното постановление и в посочения срок е заплатил имуществената санкция, производството по разглеждане на жалбата в тази част се прекратява на основание чл. 63г от Закона за административните нарушения и наказания.

Сумите се внасят по сметка на Съвета за електронни медии:
IBAN: **BG49 BNBG 9661 3000 1788 01**, BIC: **BNBGBGSD**
БАНКА: **Б Н Б**

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА С Е М
СОНЯ МОМЧИЛОВА

Определям срок за доброволно изпълнение – 7 дни от влизане в сила на наказателното постановление.

В случай на неизпълнение преписката ще бъде изпратена на НАП/ ЧСИ за предприемане на действия за принудително събиране по реда на ДОПК.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА С Е М
СОНЯ МОМЧИЛОВА